

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/468/2014
Identifikačné číslo spisu:	8609206461
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8609206461.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Mariána Sluka, PhD. v spore žalobcu Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., so sídlom v Košiciach, Komenského 50, IČO: 36570460, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kerecman, spoločnosť s ručením obmedzeným, so sídlom v Košiciach, Rázusova 1, proti žalovaným : 1/ Družstvo podielnikov Lomné, so sídlom Lomné 82, IČO: 31701094, zastúpenej advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, Advokátska kancelária FELIX NEUPAUER & PARTNERS so sídlom v Bratislave, Karadžičova 10, 2/ EKO PD Nižná Oľšava, s.r.o., so sídlom Nižná Oľšava 106, IČO: 36501280, 3/ Podielnické družstvo Bukovce, so sídlom Bukovce 130, IČO: 31720307, 4/ Poľnohospodárske družstvo Tokajík, so sídlom Nižná Oľšava 106, IČO: 00204692, 5/ Družstvo ROVNOST' Mestisko, so sídlom Mestisko, IČO: 31687229, 6/ AGRO EKO SLUŽBY, s.r.o., so sídlom Bukovce 130, IČO: 36447129, 7/ Poľnohospodárske družstvo Šarišské Čierne, so sídlom Šarišské Čierne, IČO: 00696889, 8/ EKOPRODUKT Brusnica s.r.o., so sídlom Brusnica 95, IČO: 36479896, 9/ AGRO RASLAVICE, s.r.o., so sídlom Raslavice, Čergovská 583, IČO: 36470171, 10/ Družstvo podielnikov Ladomirová "v likvidácii", so sídlom Ladomirová, IČO: 31714102, 11/ B. T., so sídlom F., IČO: 42028469, 12/ Roľnícke družstvo "Jakubovany", so sídlom Jakubovany 189, IČO: 36470201, 13/ Poľnohospodársky podnik, spoločnosť s ručením obmedzeným, so sídlom Svidník, Víta Nejedlého 677/1, IČO: 31702015, 14/ OOS, spol. s r.o., so sídlom Malá Ida, Tulipánová 17, IČO: 36174262, 15/ BLUECUBE, s.r.o., so sídlom Bratislava, Karadžičova 10, IČO: 44079583, o určení neplatnosti zmlúv o postúpení pohľadávky a iné, vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp.zn. 3 C 91/2009, o dovolaní žalovaného 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 23. septembra 2011 sp.zn. 13 Co 35/2011, po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11. septembra 2014 sp.zn. IV. ÚS 481/2013-47, takto

rozhodol:

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“) uznesením z 27. septembra 2013 sp.zn. 6 Cdo 28/2012 rozhodol, že dovolanie žalovaného 1/ odmieta a súčasne vo výroku svojho

uznesenia vyslovil, že žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie o o trovách dovolacieho konania odôvodnil tým, že dovolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

2. Na základe sťažnosti žalobcu, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj len „ústavy“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej aj len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd („ďalej aj len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd výrokom uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 28/2012 z 27. februára 2013 o náhrade trov konania, Ústavný súd Slovenskej republiky svojím nálezom zo dňa 11. septembra 2014 sp.zn. IV. ÚS 481/2013-47 rozhodol tak, že základné právo žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd výrokom uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 28/2012 z 27. februára 2013 o náhrade trov konania, porušené boli. Uznesenie najvyššieho súdu vo výroku o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne zaviazal najvyšší súd zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 275,96 € na účet jeho právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.

3. Vo svojom odôvodnení m.m. uviedol, že z relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že o náhrade trov konania rozhodol najvyšší súd podľa § 151 ods. 1 O.s.p. s odôvodnením, že žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, keďže „nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania ... Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že najvyšší súd prvým výrokom uznesenia napadnutého uznesenia odmietol dovolanie žalovaného 1/. Sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu mal teda v dovolacom konaní plný úspech. Zo znenia Občianskeho súdneho poriadku vyplývalo, že sťažovateľ mal právo na náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Napriek tomu, že dovolací súd v odôvodnení výroku napadnutého rozhodnutia o náhrade trov konania uviedol, že ich sťažovateľovi nepriznal, pretože si ich náhradu neuplatnil, ústavný súd zistil, že sťažovateľ už vo vyjadrení k dovolaniu doručenému 30. januára 2012 žiadal o priznanie náhrady trov dovolacieho konania, ktoré na strane 9 vyjadrenia i podrobne vyčíslil. V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukázal na právny názor vyslovený i v odbornej literatúre, podľa ktorého aj stručná požiadavka účastníka konania, či už v žalobe alebo v priebehu konania „žiadam trovy“ predstavuje zatiaľ síce ešte nešpecifikovaný, ale predsa len relevantný návrh na priznanie náhrady trov konania. Ústavný súd zistil, že sťažovateľ, ktorý mal plný úspech v dovolacom konaní, si náhradu trov dovolacieho konania uplatnil a trovy pozostávajúce výlučne z trov právneho zastúpenia včas vyčíslil. Navyše, zo znenia napadnutého výroku uznesenia najvyššieho súdu vyplývalo, že dovolací súd rozhodoval o náhrade trov konania, nie o trovách konania vo všeobecnosti, tak ako na to poukazuje v odôvodnení predmetného uznesenia. Ak za uvedenej situácie najvyšší súd otázku náhrady trov konania posúdil v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p., tak že jej náhradu trov konania nepriznal, tak podľa názoru ústavného súdu nerešpektoval príslušnú právnu úpravu, resp. nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, a preto sa jeho napadnuté uznesenie vo výroku o náhrade trov konania javí ako svojvoľné a vzhľadom na rozpor výrokovej časti s odôvodnením i zmätočné. Vzhľadom na uvedené došlo podľa názoru ústavného súdu napadnutým výrokom uznesenia najvyššieho súdu k zásadnému procesnému excesu, ktorý odôvodňoval záver o jeho ústavnej neakceptovateľnosti a neudržateľnosti, a to aj napriek zdržanlivosti, ktorú ústavný súd štandardne uplatňuje pri ústavnom prieskume súdnych rozhodnutí, týkajúcich sa trov konania. Ústavný súd preto rozhodol, že výrokom napadnutého uznesenia o náhrade trov konania došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že výrokom uznesenia najvyššieho súdu o náhrade trov konania bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bolo potrebné zároveň v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodnúť o jeho zrušení a v záujme efektívnej ochrany práv sťažovateľa aj vrátiť vec v zmysle § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Po zrušení výroku napadnutého uznesenia najvyššieho súdu o náhrade trov konania a vrátení veci na

ďalšie konanie je povinnosťou najvyššieho súd opätovne rozhodnúť o náhrade trov dovolacieho konania, pričom je viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde).

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) vzhľadom k tomu, že dovolanie žalovaného 1/ bolo podané 23. septembra 2011 a najvyšší súd rozhodoval uznesením, ktoré bolo vo výroku o trovách dovolacieho konania nálezom zrušené ústavným súdom, dňa 27. februára 2013, vychádzal z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, v zmysle ktorého platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd viazaný právnym názorom vysloveným ústavným súdom dospel k záveru, že je potrebné opätovne rozhodnúť o trovách dovolacieho konania v predmetnej veci.

6. Podľa § 453 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa primerane použijú na dovolacie konanie. Tu treba poukázať aj na znenie § 451 ods. 3 CSP, ktoré uvádza, že v odôvodnení uznesenia, ktorým bolo konanie o dovolaní odmietnuté (§ 447 CSP) alebo ktorým bolo konanie o dovolaní zastavené (§ 446 CSP) dovolací súd stručne uvedie iba dôvod svojho rozhodnutia. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania nemusí v takom prípade odôvodňovať. Je to logické prepojenie jednoznačného nároku na trovy dovolacieho konania pri odmietnutí dovolania na úspech v dovolacom konaní, a preto nie je potrebné tento výrok uznesenia dovolacieho súdu odôvodňovať.

7. Žalobca bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému 1/ (§ 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.) Preto dovolací súd rozhodol, že má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

8. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.